

**АГЕНЦИЈА ЗА РАЗВОЈ МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА
ГРАДА БИЈЕЉИНА**

Меше Селимовића 22А | тел. +387 55 204 024 | ЈИБ 440238060004 | Еко. код 00050910
e-mail: agencijamp.bn@gmail.com | www.agencijamp.com

ПРИЈЕДЛОГ

**ПРОГРАМ РАДА
са финансијским планом**

**АГЕНЦИЈЕ ЗА РАЗВОЈ
МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА ГРАДА
БИЈЕЉИНА ЗА 2020. ГОДИНУ**

Бијељина, Јун 2020. године

САДРЖАЈ

1. УВОД.....	3
2. СЕКТОР МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА(МСП) СА ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА.....	4
3. ПЛАН АКТИВНОСТИ.....	5
3.1. Финансијска подршка.....	6
3.1.1. Подстицај подршке занатским дјелатностима.....	7
3.1.2. Подстицај подршке развоја предузетништва.....	7
3.1.3. Подстицај развоја новооснованих предузетника.....	13
3.2. Нефинансијска подршка.....	14
4. ПЛАН ЕДУКАТИВНИХ И ПРОМОТИВНИХ АКТИВНОСТИ.....	15
4.1. Едукативне активности.....	16
4.2. Активности у сврху промоције.....	16
5. ПЛАН ОСТАЛИХ АКТИВНОСТИ.....	15
5.1. Обилазак предузећа.....	16
6. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2020. ГОДИНУ.....	17
6.1. Образложење финансијског плана.....	18
7. РЕЗИМЕ.....	19

1. УВОД

План развоја Града Бијељина представља дио активности Агенције за развој малих и средњих предузећа Града Бијељина у циљу пружања директне подршке привредницима и квалитетних пословних услуга нарочито након пандемије вируса Covid -19, унапређење квалитета живота становништва Града Бијељина и за основни циљ има повећање броја запослености, стварање услова за нове предузетничке идеје, привлачење страних инвеститора, чији је главни ефекат спријечавање одлива домицијелног становништва.

Основ за израду годишњег Програма рада са финансијским планом за 2020. годину (у даљем тексту: Програм рада) Агенције за развој малих и средњих предузећа Града Бијељина (у даљем тексту Агенције) је Закон о развоју малих и средњих предузећа („Сл. Гласник Републике Српске бр. 50/13), оснивачка акта Агенције, Стратегија развоја Града Бијељина 2014-2023 и Стратегија развоја малих и средњих предузећа Републике Српске за период 2016-2020.

Полазна основа за доношење Програма рада је сазнање да постоји велики регионални потенцијал и недовољно искоришћене могућности за сарадњу градова и општина, профилисан кроз интегрисани економски и социјални развој градова. Сектор малих и средњих предузећа има посебно значајну улогу у уравнотежењу регионалног економског развоја.

Имајући у виду све кључне развојне аспекте Семберије (привредни, социјални, инфраструктурни, туристички, здравствени, образовни, културни, еколошки), концепција Плана усмјерена је на анализу локалних заједница у различитим сегментима, односно, на структурна и динамичка кретања према водећим индикаторима у периоду 2016-2020 година. Различити нивои посматрања додатно су истакли развојну позицију Града Бијељина, и то како у односу на републички просјек, тако и на регионалном нивоу, али и на унутаррегионалне асиметрије. План рада Агенције за развој малих и средњих предузећа Града Бијељина, представља аналитичку основу и подлогу за доношење финансијског оквира из буџета Града Бијељина и његовог усвајања од стране Скупштине Града као и за његово спровођење.

Сектор који има посебне компаративне предности и мултидимензионалне ефекте на привредна и друштвена кретања у Граду Бијељина је туризам, који треба посебно да подстиче развој предузетништва. Основни предуслови развоја су рељеф и природни ресурси – плодно пољопривредно земљиште и њихове геофизичке карактеристике, водени потенцијал (Дрина и Сава), богатство шумских површина, постојање минералних сировина, разноврсна флора и фауна. Ипак, главна карактеристика је да су ови фактори недовољно искоришћени, као и да постојеће коришћење може да обезбједи још већу ефикасност при стварању боље атмосфере за привредни развој.

На темељу искуства у развијенијим земљама приватно предузетништво има велики утицај на економски напредак локалне заједнице.

Постизање конкурентске предности у привреди захтјева иновативни приступ пословању, преваходно када се ради о знању. У том смислу, управљање у МСП мора да буде оријентисано у правцу улагања у знање и повећања продуктивности рада и знања.

2. СЕКТОР МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА (МСП) СА ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА

Законом о развоју малих и средњих предузећа статус МСП имају привредна друштва, друга правна лица и предузетници који просјечно годишње запошљавају мање од 250 радника.

Законом о привредним друштвима и посебним прописима у форми привредног друштва могу се обављати скоро све дјелатности утврђене Уредбом о класификацији дјелатности Републике Српске.

Према величини, МСП се дијеле на сљедеће категорије:

- микро предузећа – привредни субјекти који запошљавају до 9 запослених,
- мала предузећа – привредни субјекти који запошљавају од десет до 50 запослених,
- средња предузећа – привредни субјекти који запошљавају до 250 запослених.

Законом о занатско-предузетничкој дјелатности и посебним прописима предузетници су физичка лица која обављају дјелатност производњом, прометом и пружањем услуга на тржишту у своје име и за свој рачун ради стицања добити. Физичко лице може да обавља у форми предузетника 460 дјелатности или 75% укупног броја свих дјелатности које су одређене Уредбом о класификацији дјелатности у Републици Српској. Изражена флексибилност на промјене у пословном окружењу, релативно мала средства за покретање пословања и велика моћ запошљавања чини ову област значајним фактором привредне активности сваке земље. Предузетник за обавезе створене у пословању, одговара цјелокупном властитом имовином, док оснивач привредног друштва за обавезе одговара само имовином коју је унио у предузеће односно оснивачким улогом. Разлика се огледа и у начину регистрације: привредно друштво се региструје у суду а предузетник у јединици локалне самоуправе.

Подршку развоју МСП на локалном нивоу пружају локалне и међуопштинске агенције те одјељења за привреду и развој и локални привредни савјети. Јачање сарадње између институција на републичком и локалном нивоу је од посебне важности за доношење прописа, креирање мјера подршке, спровођење подстицаја, едукацију и промоцију те је потребно одржавати састанке и консултације и јачати сарадњу између институција на оба нивоа.

Агенција спроводи активности у циљу локалног економског развоја путем којег локална заједница ради заједно са партнерима из јавности, пословног и невладиног сектора у циљу економског раста и стварања нових радних мјеста. Сврха локалног економског развоја је развити економски капацитет локалног подручја како би се створила основа за економски развој и квалитет живота за све а крајњи циљ је подстакнути конкурентност.

2.1. Број и структура привредних субјеката према величини и врсти дјелатности

На подручју Града Бијељина у 2019. години број активних привредних друштава је 2.860 (предузећа), а број активних предузетника је 1.821 која су предала финансијски обрачун Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге.

Број привредних субјеката према величини (извор: Регистар финансисјских извјештаја)	
Величина	Број
Микро	486
Мало	424
Средње	116
Велико	45

- Извор АПИФ

2.2. Самостално предузетништво

Након доношења Уредбе о класификацији дјелатности РС и Закона о занатско-предузетничкој дјелатности, Одјељење за привреду Града Бијељина води регистар издатих одобрења за обављање предузетничке дјелатности, која има јединствену ознаку с.п. (самостални предузетник).

Према регистру АПИФ-а, на подручју Града Бијељина број активних самосталних предузетника на дан 31.12.2019. године износио је 1.821, при чему је приметан пад броја регистрованих предузетника у односу на исти период прошле године, у којем је било укупно регистровано 1.843 самостална предузетника. Током 2018. године издато је укупно 240 одобрења за рад самосталних предузетника и 238 одјава дјелатности.

На дан 31. децембар 2019.године број активних предузетника износио је 1.821, од чега:

Број предузетника према величини (извор: Регистар финансисјских извјештаја)	
Величина	Број
Микро	77
Мало	36
Средње	0
Велико	0

*Извор АПИФ

2.2. Индустијско-пословне зоне

У Граду Бијељина пословна инфраструктура дефинисана је кроз постојање три индустријско – пословне зоне са комплетном потребном инфраструктуром и са већ постојећим објектима. Укупан број привредних субјеката, према подацима АПИФ-а који дјелују у наведеним пословним зонама износи 11. У наредном дијелу приказане су

основне информације о наведеним пословним зонама које, између осталог, подразумевају и њихове намјене.

Индустријско-пословна зона 1

Основне информације:

- Сјеверо-западно урбано подручје града Бијељина;
- Површина 83ха;
- *Greenfield*.

Намјена:

- Стамбена зона;
- Трговачко-услугна зона;
- Индустијско производна зона.

Индустријско-пословна зона 2

Основне информације:

- Сјеверо-западно урбано подручје града Бијељина;
- Површина 41ха;
- Број парцела: 39;
- *Greenfield*.

Намјена:

- Трговачко-услугна зона;
- Индустијско-производна зона.

Индустријско-пословна зона 3

Основне информације:

- Сјеверо-западно урбано подручје града Бијељина;
- Површина 22ха;
- Број парцела: 25;
- *Greenfield*.

Намјена:

- Лака индустрија;
- Мала привреда.

3. ПЛАН АКТИВНОСТИ

Предузетништво у Републици Српској је знатно ослабљено прекидом вршења дјелатности, нарочито занатско-предузетничког сектора, кроз ванредно стање поводом пандемије Covid -19. Иако је Република својим мјерама помоћи кроз исплате плата и доприноса знатно помогла, те знатан број привредника дошао у ситуацију да одјави значајан број радника, а неки чак су били приморани да одјаве своје радње у којима су обављали своје дјелатности, те тако остали без мјеста за привређивање. То све скупа представља одраз глобалне економске кризе, која је успорила већ закашњели транзициони опоравак земље. Поред рационализације јавног сектора и строге финансијске дисциплине, кључни аспект у рјешавању овог проблема и перспективни и креативни незапослени људи, којима је неопходно усмјерити знатно више капацитета. Боља организација би свакако могла да постави предузетништво у оквир потребе, а не нужде и тако измјени националну свијест у вези са покретањем приватног бизниса у правцу европског тржишта.

У наредном периоду потребно је ојачати капацитете локалних развојних агенција кроз организацију различитих обука као што су припрема и вођење развојних пројеката те обука за пружање услуга за МСП, реализацију пројеката кроз подршку Републике и регионалних агенција, као и пројеката страних донатора. Такође је потребно ојачати комуникацију и сарадњу између мреже агенција кроз припрему и спровођење различитих пројеката, али и успостављање и подршку моделима међуопштинске сарадње. Потребно је размотрити могућност успостављања револвинг фонда или фонда за суфинансирање учешћа у пројектима финансираним од међународних донатора.

У складу са констатацијом да према досадашњем Плану рада Агенције, није било значајнијих а реализованих пројеката од стране Међународних институција, који су се успјешно реализовали у другим градовима на подручју Републике Српске, и да се рад Агенције углавном ослањао на подстицајне мјере из буџета Града Бијељина, даљи рад Агенције усмјерити до краја текуће године на учвршћивање међународних веза, како би се евентуално у идућој години планирала реализација што више пројеката на нивоу Града.

3.1. Финансијска подршка

Финансијска подршка се огледа у помоћи почетницима у бизнису или постојећим предузетницима који желе да прошире своју већ постојећу дјелатност на веће капацитете.

За почетнике у бизнису подршку пружа и гарантни фонд Републике Српске кроз различите линије и то за оне који траже кредит а не могу да обезбједе гаранцију коју тражи банка. Према томе, Инвестиционо – развојна банка (ИРБ) има кредитне линије преко које ће се помагати предузећима од јавног интереса у локалним заједницама. “Заједно са Европском банком за обнову и развој и Гарантним фондом Републике Српске биће обезбијеђено 50 милиона КМ које ће служити као гаранција за кредите које ће пословни субјекти моћи дизати преко комерцијалних банака. Гарантни фонд ће издавати гаранције нашим привредним субјектима. Ту су укључени занатлије, предузетници, мала и средња предузећа и моћи ће да подигну кредите од 5.000 КМ па до 500.000 КМ”.

Поред ове подршке од стране Владе Републике Српске, Агенција за развој малих и средњих преузећа Града Бијељина се у досадашњем периоду рада углавном ослањала на подстицајне мјере Града Бијељина, који сваке године из свог буџета издваја бесповратна средства за развој привреде. Овакав вид подршке од стране Града Бијељина, је кроз досадашњи рад Агенције дало значајне резултате у стварању нових и очувању постојећих радних мјеста.

С обзиром на навикнути тренд подјеле подстицајних средстава од стране Града Бијељина, у 2020.години Град Бијељина је из свог буџета издвојио износ од 80.000 КМ бесповратних средстава за развој привреде на нивоу Града Бијељине, који ће се реализовати кроз израђени план активности Агенције и то кроз расписивање јавних позива, кроз три директне подстицајне мјере (пројекта).

- подршка занатским дјелатностима
- подстицај предузетничким дјелатностима
- подстицај развоја новооснованих предузетника

С обзиром да до краја другог квартала текуће године, није било јавних позива нити да су планирана средства из буџета за развој предузетништва утрошена закључно са 01.06.2020.године, Агенција ће се трудити да у складу са одлуком и усвајањем Програма рада Агенције расписати јавне позиве у III-ем и IV-ом кварталу 2020.године, како би спровела већ започете активности Агенције.

3.1.1. Подстицај подршке занатских дјелатности

Додјела средстава по основу расписаног јавног позива.

Планирана средства 30.000,00 КМ

Право учешћа на јавном позиву имају занатлије са подручја Града Бијељина.

- Регистровани за обављање дјелатности у области:
 - Производне и услужне дјелатности
- За следеће намјене:
 - Запошљавање нових радника

- Набавку машина, опреме и алата
 - Улагања у технолошка унапређења
- Вријеме: јул– новембар 2020. године
Носилац: Агенција

3.1.2. Подстицај развоја предузетништва

Додјела средстава по основу расписаног јавног позива.

Планирана средства 30.000,00 КМ

Право учешћа на јавном позиву имају самостални предузетници са подручја Града Бијељина.

- Регистровани за обављање дјелатности у области:
 - Производне и услужне дјелатности (осим трговине и угоститељства)
 - За следеће намјене:
 - Запошљавање нових радника
 - Набавку машина, опреме и алата
 - Улагања у технолошка унапређења
- Вријеме: јул – новембар 2020. године
Носилац: Агенција

3.1.3. Подстицај развоја новооснованих (start-up) привредника

Додјела средстава по основу расписаног јавног позива.

Планирана средства 20.000,00 КМ

Право учешћа на јавном позиву имају привредна друштва и самостални предузетници са подручја Града Бијељина.

- Регистровани 2020. године за обављање дјелатности у области:
 - Производне и услужне дјелатности (осим трговине и угоститељства)
 - За следеће намјене:
 - Запошљавање нових радника
 - Набавку машина, опреме и алата
 - Улагања у технолошка унапређења
- Вријеме: јул– новембар 2020. године
Носилац: Агенција

Планирана финансијска средства за наведена три јавна позива ће бити расподијељена у зависности од броја заинтересованих корисника одређених јавних позива, а у висини укупних планираних средстава.

Неуτροшена финансијска средства из једног јавног позива могу се утрошити на други јавни позив.

Реализацијом предложених програмских активности планирамо да остваримо следеће резултате.

<i>Подстицајне мјере</i>	<i>Циљеви</i>
3.1. Мјера подстицај развоја новооснованих привредника на подручју Града Бијељина	- 7 новооснованих - 10 новозапослених радника
3.2. Мјера подстицај подршка занатским дјелатностима на подручју Града Бијељина	- 10 подржаних занатлија - запослено 5 нових радника - 40 очуваних радних мјеста
3.3 Мјера подстицаја подршке предузетницима на подручју Града Бијељина	- 5 подржаних предузетника - запослено 5 нових радника - 20 очуваних радних мјеста

3.2 Нефинансијска подршка

Веома важну улогу у едукацији и промоцији предузетништва поред Агенције имају Привредна комора Републике Српске и локалне развојне агенције које су организовале велики број семинара, округлих столова, конференција и других манифестација. Имајући у виду постојање „one-stop-shopa“, односно могућности брзе регистрације нових субјеката, потребно је омогућити едукацију и финансијску подршку свим почетницима који желе да покрену пословање у било којој форми на подручју Града Бијељина.

Циљ је да се статус предузетника подигне на виши ниво и повећа број лица које предузетништво сматрају пожељним стилем живота/избора каријере, посебно међу високообразованим незапосленим, а да би се повећала и ускладила стопа отварања нових предузећа према стандардима ЕУ колико год је то могуће.

Постоји много изазова са којим се суочавају МСП које не могу самостално да ријеше. У условима јаке конкуренције, најважнија ствар за МСП је да нађу начин како да опстану у пословању и да га унаприједи. Иако су учињени значајни кораци на побољшању институционалне нефинансијске подршке сектору малих и средњих предузећа код нас, са овим активностима би требало наставити интензивније и квалитетније у наредном периоду.

- Нефинансијска подршка одвијат ће се кроз:
 - даље унапређивање различитих едукативних и консалтинг програма, односно подршке предузетницима односно развоју сектора МПС
 - припрему оперативних програма за развој МПС у различитим областима пословања
 - координирање и пружање подршке активностима регионалних агенција и

- центра за развој ових предузећа
- интензивну промоцију могућности и остварених резултата Агенције
 - планирање и увођење информационих система и других услуга
 - наставак сарадње с међународним организацијама и институцијама, укључујући и оне које пружају донаторску подршку
 - информисање привредника о актуелним јавним позивима домаћих и страних институција путем одржавања „Инфо дан“ састанака,
 - информације о правној регулативи за пословање како домаћих тако и страних инвеститора,
 - упутства за регистрацију пословног субјекта,
 - вођење припремних радњи за дефинисање пословних активности,
 - анализу пословне идеје и помоћ око избора основне дјелатности,
 - пружање помоћи новооснованим пословним субјектима при изради дизајна за веб страницу, изради визит картица и цјеновника,
 - појачати сарадњу са Одсјеком за локални економски развој и европске интеграције –ЛЕР.

Предложене мјере треба да доведу до бржег развоја МСП на подручју Града Бијељина.

Време трајања: континуирано до краја године

Носилац: Агенција

- ПРОЈЕКТИ

„Успостављање и промоција менторинг услуга за мала и средња предузећа на Западном Балкану (фаза 2)

У току 2020.године „Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа“ ће расписати Јавни позив за кориштење менторинг услуга за мала и средња предузећа.

Пројекат под називом „Успостављање и промоција менторинг услуга за мала и средња предузећа на Западном Балкану (фаза 2)“ - је настао као продукт међународне сарадње између Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа и јапанске агенције за међународну сарадњу (JICA).

Наведени пројекат је дониран од стране JICA-е 2016. Године, а спороводи га конзорцијум јапанских фирми уз подршку стручњака у области менторинг система „Развојне агенције Србије“.

Циљ менторинг услуга јесте да са малим и средњим предузећима обезбједи свеобухватна подршка, у оквиру које ментор помаже директору или власнику предузећа да поспјешу своје пословање.

Ментори имају професионално искуство у координаторској и савјетодавној подршци, која кориснику пружа адекватне смјернице за развој и спровођење практичног акционог плана за даље активности.

Сертификовани ментори из Агенције овај пројекат спроводи на подручју Града Бијељина.

Републичка агенција ће и у току 2020. године расписати јавни позив за коришћење менторинг услуга за мала и средња предузећа.

„Пројекат прекограничне сарадње Србија - БиХ“

ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ		
1.	Назив пројекта	Пројекат прекограничне сарадње Србија - БиХ
2.	Донатор (ЕУ, USAID, GIZ,..)	Министарство финансија Владе Републике Србије, Министарство за европске интеграције Владе Републике Србије, Дирекција за европске интеграције, Вијеће министара БиХ
3.	Период имплементације	24 мјесеца
4.	Корисници пројекта	РАРС, Град Бијељина, Техничка школа Ужице
5.	Циљ пројекта	Вршење трансфера знања и методологије у развијању нових инструмената за развој наставних планова и програма Успостављање инфраструктуре за повећање радних компетенција за запошљавање, повећањем техничких и технолошких капацитета пружаоцима обуке

Програм рада Агенције за развој малих и средњих предузећа Града Бијељина за 2019 годину

6.	Кратак опис пројекта	<p>Ова акција је фокусирана на младо становништво, средњошколце од 14-18 година у циљаним општинама. Предлог пројекта припремљен је превасходно на основу информација које су доступне средњим школама укљученим у пројектне активности, као и представницима синдиката ученика у циљаним заједницама, који пружају информације о њиховим потребама тако да се по завршетку средњег образовања лакше одговоре захтјевима тржишта рада. Они су консултовани у припреми предлога слажући се да пружање ове врсте подршке у раној фази развоја пословне идеје представља главни предуслов за будућност и окретање идеја ка стварном послу.</p> <p>Партнери на пројекту су развили пројектни приједлог имајући у виду да ће постизање резултата пројекта бити могуће само заједничким настојањем и подједнаким укључивањем свих партнера у реализацији и поштовању људских права, родне равноправности, демократије итд. у сваком сегменту примјене. Тренинзи, догађаји и студијска путовања, реализоваће се као заједничке активности које укључују женско и омладинско становништво и друге релевантне актере из обје земље, пружајући им прилику за успостављање комуникације и сарадње. Пројекат ће створити предуслове да се учесници упознају са активностима једних и других и да заједно раде на постизању заједничких циљева. Особе са физичким или менталним инвалидитетом у циљаном подручју имаће једнаке могућности за учешће у пројектним активностима. Осмишљен је програм промоције школе у којој ће сви ученици бити обучавани, приказан у другим основним и средњим школама, као и локалним заједницама, а гдје ће своје своје знање и вјештине промовисати у раду са роботом. Ово ће промовисати, такође науку, технологију, модерно образовање и хуманост, толеранцију, разумјевање и поштовање различитости. Партнерство само по себи је гаранција резултата који ће се примјенити у различитим организацијама, регионима и земљама. Резултати пројекта биће доступни партнерима који ће у наредним будућим пројектима можда реализовати конкретне активности на осталим програмима прекограничне сарадње.</p>
7.	Буџет	Сса.245.000 Eur

Пројекат „Акцелератор програм“

ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ		
1.	Назив пројекта	Акцелератор програм
2.	Донатор (ЕУ, USAID, GIZ,..)	РАРС Агенција за развој МСП Града Бијељина/Град Бијељина Општина Угљевик Општина Лопаре
3.	Период имплементације	12мјесеци
4.	Корисници пројекта	Start up предузећа
5.	Циљ пројекта	Оснивање нових предузећа и предузетника и задржавање постојећих и запошљавање нових радника
6.	Кратак опис пројекта	Пројекат је концептиран на пружању менторских обука кроз модуле за новооснована предузећа у задњих 6 мјесеци и онима који тек планирају да се оснују, гдје ће полазници добити све потребне информације путем

		ментора од оснивања предузећа крој развој маркетиншких и бизнис активности које су им потребне за развој бизниса. Прикупљена су средства од стране организатора РАРС, Града Бијељина и Општина Угљевик и Лопаре, из чијег фонда ће се награђивати најбољи пројекти по систему припреме и излагања пројектних бизнис идеја. Циљ је да се задржи становништво на подручју цјелокупне РС а нарочито у ова три географки везана подручја и да се кроз скорије вријеме из ових акцелератор програма развију пословни инкубатори за подручја у РС гдје нису развијени а имају потенцијал да буду имплементирани.
7.	Буџет	Сса.40.000 КМ

4. ПЛАН ЕДУКАТИВНИХ И ПРОМОТИВНИХ АКТИВНОСТИ

С обзиром на то да је пословање Агенције из више разлога условљено савременим информационо-комуникационим технологијама, неопходна је унапређење web странице.

Реализација наведене активности би омогућила адекватну доступност информацијама о законима, обавезама и подстицајима, које су корисне за предузетнике, инвеститоре и донаторе.

Агенција ће пружати информације:

- обавјештења о свим релевантним догађајима,
- преношење информација између институција сарадника Агенције и МСП,
- афирмацију већ постојеће добре праксе у овој области,
- о кредитним линијама банка, микрокредитних организација које послују на територији града, али и у цијелој РС/БиХ,
- о законској регулативи, градске и ентитетске одлуке,
- информације из разних Министарстава РС/БиХ, одговарајућих фондова и развојних институција,
- о могућностима коришћења средстава намјенских фондова и програма Европске Уније за подстицање малог и средњег предузетништва.

Активности Агенције у области информисања вршиће се кроз ажурирање web странице Агенције, мејлинг листе, информисањем путем локалних и државних медија, као и кроз корисне брошура и информативне радионице.

Вријеме трајања: Континуирано у току године

Носилац: Агенција и спољни сарадници

4.1. Едукативне активности

Сви наведени пројекти имају за циљ обуку младих људи у циљу покретања бизниса те су на основу већине ових пројеката покренута нова предузећа. Покретању пословања у Републици Српској значајно је допринијела реформа регистрације гдје је значајно скраћено потребно вријеме, процедуре и трошкови неопходни за оснивање предузећа. Значајна средства пласирана су кроз реализацију Акционог плана за запошљавање и самозапошљавање а посебно у привреди и пољопривреди али и незапослених лица из посебних категорија. Наведена самозапошљавања пратиле су адекватне обуке од Завода за запошљавање и међународних пројеката (посебни пројекти за младе).

Обуке за јачање капацитета и пружање стручне подршке привредницима како би стекли потребне вјештине и знања за израду пословних планова за властите предузетничке идеје, аплицирање за финансирање пословних планова код инвеститора унапређење капацитета у вези са техничким управљањем пројектним циклусом.

Писање пројеката могућности аплицирања у оквиру Програма ЕУ и могућностима достављања пројектних приједлога, те општој едукацији о инструментима за МСП.

Агенција планира да врши и едукацију својих запослених у виду одласка на семинаре и обуке у циљу јачања капацитета, нарочито у областима везаним за припрему и имплементацију развојних и других пројеката.

Вријеме: август - новембар

Носилац активности: Агенција и спољни сарадници

4.2. Активности у сврху промоције

➤ Промоција предузетништва жена

Развој предузетништва жена је препознат као веома битан за укупан економски развој. Међутим, још увијек постоји одређена дискриминација жена у пословању а предузетнице чешће оснивају и воде предузећа у областима које се сматрају „мање битним“ за економски раст и развој (малопродјаја, услуге, образовање и друго) у односу на област производње и високих технологија. Предузетништво жена је битно и за улогу жене у друштву јер се жене, осим пословних, сусрећу и са другим препрекама као што је усклађивање породичних и пословних обавеза, препреке при посједовању имовине и уговарању, као и приликом запошљавања и samozапосљавања.

С тим у вези, Агенција је у претходном периоду имала директне подстицаје за жене, овом приликом настојимо да укажемо на значај и улогу жене у друштву .

Учешће жена у привреди Републике Српске је видљиво из чињенице да је око 30% субјеката у власништву жена те да је учешће жена у укупном броју запослених око 40% укупног броја запослених.

Циљ промоције; развој женског предузетништва, доношење програмске подршке, обуке, бољи приступ финансијама и удруживање предузетница.

➤ Промоција предузетништва код младих људи

Како је и у уводном дијелу Плана наведено да је основни циљ Града Бијељина стварање нових радних мјеста како би се спријечио одлив домицијелног становништва, ту се првенствено мисли на спријечавање одлива младих људи. С тим у вези промоција предузетништва код младих људи ставља веома велики акценат на ову промоцију кроз њихово подстицање бизниса, обуку и едукацију за оснивање МСП и као избор каријере и прихватљив начин живота и сигурну егзистенцију.

Агенција ће радити на изради „Меморандума о сарадњи са средњим школама“ у циљу сарадње са образовним институцијама кроз адекватну савјетодавну услугу.

„Глобална седмица предузетништва“ – свјетска кампања која има за циљ стварање предузетничке културе међу младим људима и њихово повезивање, гдје се током

једне седмице спроводе активности са циљем да покрену сљедећу генерацију предузетника.

Такође треба поради на промоцији и повезивању младих предузетника у оквиру web странице Агенције, како би била омогућена већа видљивост младих и успјешних људи на нивоу Града Бијељина и на републичком нивоу, а тиме би се повећала одрживост њиховог бизниса и била би им омогућена размјена искустава и информација на једном мјесту.

➤ **промоција активности организовањем „округлих столова“:**

- Промоција предузетништва жена
- Мали бизнис као избор каријере

➤ **Учешће у манифестацијама организованих од стране других организација и институција, као што су:**

- Промоцијама привредних догађаја које организују Министарства РС,
- Форуму о привредној сарадњи Републике Српске и Србије,
- Међународном сајму некретнина и инвестиција Бања Лука,
- Промоцији Европске мреже предузетништва намијењене привредницима у Републици Српској и другим промоцијама програма који су намијењени подстицају развоја привреде,
- Привредним сајмовима у оквиру који ћемо презентовати рад Агенције и потенцијале Града Бијељина.

➤ **Израда приручника и водича:**

- Водич за стране инвеститоре
- Водич за давање „друге шансе“ –за подршку предузетницима са потешкоћама у пословању
- Водич шта регистровати? ДОО или СП

Редовно ажурирање постојеће интернет странице, учествовање на сајмовима у земљи и у региону, активна сарадња са писаним и електронским медијима.

Вријеме трајања: Континуирано у току године

Носилац: Агенција и друге организације и институције.

5. ПЛАН ОСТАЛИХ АКТИВНОСТИ

Агенција ће спроводити и активности у вези са:

- Праћење и усклађивање законских прописа, неопходних за пословање Агенције
- Праћење законских прописа из области предузетништва
- Вођење процедура Плана јавних набавки и процедура Јавних набавки у складу са законом
- Израда неопходних и адекватних правилника
- Праћење стања буџета и поступање по смијерницама надлежног одјељења

- Припрема материјала и одлука за сједнице Управног одбора, које се након усвајања упућују надлежном одјељењу
- Сарадња са локалним агенцијама, владиним и невладиним институцијама и сл.
- Провјера спроведених активности корективних мјера које су изречене закључком интерног ревизора из 2019-те године

5.1. Обилазак предузећа

До краја године Агенција уврштава у своје активности обилазак индустријских зона како би се упознала са њиховом фазом развоја и конкретним привредним активностима које ће обављати по свом завршетку.

Као основни задатак Агенције јесте обилазак предузећа која су већ користила подстицаја средства додјељених путем Јавних позива Агенције, вршити контролу намјенски утрошених средстава у складу са законом и Јавним позивом, предложити корективне мјере уколико буде потребно, упознати се са евентуалним недостацима у досадашњој сарадњи са Агенцијом и предложити план о даљој сарадњи.

У план обиласка Агенције уврштавају се такође предузећа која су новооснована, као и идентификација потенцијалних предузетника на локалном нивоу.

Путем непосредног контакта са предузетницима водити ће се записник о прикупљеним информацијама са терена о томе шта су основне потребе, проблеми и препреке развоја предузетништва на подручју Града Бијељина, које ће бити презентоване у писаној форми Градоначелнику Града, Скупштини Града, надлежном одјељењу, Управном одбору и осталим ресорима за које се укаже потреба зависно од идентификације проблема.

Вријеме трајања: Континуирано у току године

Носилац: Агенција

6. Финансијски план за 2020. годину

Еко. код	ОПИС	Буџет 2020
411	ПЛАТЕ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ	129,725
411 100	Бруто плате запослених	110,000
411 200	Бруто накнаде запослених	19,725
412	РАСХОДИ ПО ОСНОВУ КОРИШЋЕЊА РОБА И УСЛУГА	14,565
412 200	Расходи по основу комуналних и комуникационих услуга	1785
412 300	Набавка материјал	1470

Програм рада Агенције за развој малих и средњих предузећа Града Бијељина за 2019 годину

412 600	Путни трошкови	4,200
412 700	Расходи за стручне услуге	2,940
412 900	Остали неklasификовани расходи	4,170
412900	Расходи за рад ван радног односа	11.941,00
	Накнаде за управни одбор	11.941,00
ТЕКУЋЕ ПОМОЋИ		80.000,00
415 200	Подстицај развоја малих и средњих предузећа	80.000,00
511 300	Издаци за набавку опреме	3,150
631100	Издаци по основу ПДВ-а	1,532
УКУПНИ РАСХОДИ:		240.913,00

6.1. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА

Планом из 2019.године пројектују се укупна финансијска средства неопходна за рад Агенције у 2020. години, чиме се уједно утврђује квартална динамика потрошње. Процјеном буџетских средстава и издатака за текућу годину обезбијеђује се реализација задатих циљева и ефикасно пословање Агенције. Агенција за развој малих и средњих предузећа Града Бијељина одређује да се у текућој години расположива средства поред редовног пословања усмјере на реализацију подстицајних пројеката за развој малих и средњих предузећа на подручју града Бијељина.

Финансијски план за 2020. годину рађен је на бази остварења буџета Агенције за 2019. годину и на основу препорука за припрему и израду буџета за 2020. годину које се односе на увећање за 5% у односу на План буџета за 2019. годину. Буџетске ставке имплементирани су у складу са реалним потребама Агенције, уз повећање средстава за 5% на свим буџетским позицијама (осим повећања средстава на позицији 415 200- Грантови у земљи).

Укупно планирана и неопходна финансијска средства за рад Агенције у 2020. години износе 240.913,00 КМ. Финансијски план за 2020. годину је повећан у односу на план за 2019. годину из разлога што су имплементирани препоруке за повећање буџетског оквира за 2020. годину за 5%.

7. РЕЗИМЕ

Програм рада са финансијским планом Агенције за развој малих и средњих предузећа за 2020. годину, у складу са законским и другим прописима везаним за рад Агенције описује активности које је Агенција планирала да спроведе у 2020. години.

Као и у досадашњој пракси Агенција ће пружати нефинансијску и финансијску подршку привредним субјектима. Нефинансијска подршка ће се одвијати кроз едукативне радионице, инфо дане, округле столове и све остале видове подршке у нефинансијском смислу.

Финансијска подршка се за разлику од прошле године проширила на два пројекта која чекају имплементацију и то један кроз одобрење страних донатора, који је од виталног значаја за Град Бијељина а тиче се прекограничне сарадње са Србијом, а други који ће се спровести у сарадњи са РАРС-ом и општином Угљевик током мјесеца септембра текуће године а тиче се акцелератор програма. Финансијска подршка ће се одвијати својим континуитетом кроз три јавна позива везаних за подршку привредним субјектима на подручју Града Бијељина, како је описано програмом.

Агенција ће наставити сарадњу са свим досадашњим партнерима на локалном, републичком и регионалном нивоу, али ће се такође прилагодити потребама истих како би унаприједила своје пословање и подигла рад Агенције на још виши ниво.

Управни одбор као орган управљања врши надзор над пословањем у Агенцији и предузимању мјера за ефикасно и рационално вршење послова из дјелокруга Агенције и остварења планираних активности.

Татјана Благојевић
Директор

Број: 384 /20

Датум: 10. Јун 2020. године